

Statsrådets beslut

om målen med försörjningsberedskapen

Utfärdat i Helsingfors den 5 december 2013

Statsrådet har på föredragning från arbets- och näringsministeriet, med stöd av 2 § 2 mom. och 12 § 2 mom. lagen den 18 december 1992 om tryggnad av försörjningsberedskapen (1390/1992), beslutat:

1 Allmänna utgångspunkter

Med försörjningsberedskap avses tryggnad av befolkningens utkomst, landets näringsliv och sådan väsentlig produktion, service och infrastruktur som är nödvändig för landets försvar i situationer med allvarliga störningar och i undantagsförhållanden. En välfungerande internationell marknad, diversifierad industriell bas, stabil offentlig ekonomi och konkurrenskraftig samhällsekonomi utgör utgångspunkterna för försörjningsberedskapen.

Centrala hot som äventyrar samhällets ekonomiska funktionsförmåga är störningar i de elektroniska data- och kommunikationssystemen och näten, avbrott i energitillförseln, allvarliga störningar i befolkningens hälsa och funktionsförmåga samt natur- och miljökatastrofer. Som det allvarligaste externa hotet mot försörjningsberedskapen betraktas en krissituation där nationens förmåga att producera varor och tjänster av väsentlig betydelse eller skaffa dem från utlandet tillfälligt har försvårats.

Tryggnaden av försörjningsberedskapen baserar sig på välfungerande internationella politiska, ekonomiska och tekniska förbindelser. Dessa stöds av de åtgärder som säkerställer kontinuiteten hos sådana organisationers och nätverks verksamhet som har en avgörande betydelse för försörjningsberedskapen samt av sektorspecifika försörjningsberedskapsåtgärder. Försörjningsberedskapsåtgärderna genomförs som ett samarbete mellan den offentliga sektorn, näringslivet och organisationerna, så att den marknadsbaserade

beredskapen och den lagbaserade beredskapen sammanjämkas. Försörjningsberedskapsorganisationen påbörjar och samordnar de åtgärder och arrangemang enligt detta beslut som kräver samarbete.

De nationella beredskapsåtgärderna kompletteras av internationellt samarbete, Europeiska unionens solidaritetsprincip och bestämmelser, avtalet om ett internationellt energiprogram (FördrSr 115/1991) samt de bi- och multilaterala avtal om ekonomiskt samarbete i krissituationer som ingåtts med olika länder.

Målet för försörjningsberedskapsarbetet är att de mest allvarliga undantagsförhållanden kan hanteras med nationella åtgärder.

Försörjningsberedskapsorganisationen består av Försörjningsberedskapscentralen, Försörjningsberedskapsrådet samt av sektorer och pooler. Försörjningsberedskapscentralens uppgifter består av planering och operativ verksamhet i anslutning till upprätthållandet och utvecklandet av landets försörjningsberedskap. Försörjningsberedskapscentralen utgör en del av försörjningsberedskapsorganisationen och har i denna egenskap till uppgift att stöda poolernas och sektorernas verksamhet och sköta andra uppgifter som ålagts centralen i lagstiftningen. I landskapet Åland sköts de förberedande förvaltningsuppgifter och andra förberedande uppgifter på området försörjningsberedskap vilka hör till rikets myndigheter, gemensamt av rikets och landskapets myndigheter på det sätt som anges i överenskommelseförordningen 900/2000.

Utvecklandet av försörjningsberedskapen och samordningen av beredskapsåtgärderna ankommer på arbets- och näringsministeriet. Varje ministerium ska utveckla försörjningsberedskapen inom sitt eget ansvarsområde. I Säkerhetsstrategin för samhället 2010 preciseras ansvarsfrågorna. Genom arrangemangen tryggas befolkningens ställning för den händelse att marknadens normala funktion inte ger tillräcklig försörjningsberedskap. Utgångspunkten för Finlands försörjningsberedskapsåtgärder är att EU:s inre marknad fungerar.

2 Allmänna mål

2.1 Säkerställande av kontinuiteten i organisationernas och nätverkens verksamhet

I samarbete med Säkerhetskommittén och andra myndigheter samt företag och organisationer samlar och upprätthåller Försörjningsberedskapscentralen uppdaterad information om sådan produktion, service och infrastruktur som är av avgörande betydelse för försörjningsberedskapen samt om de hot, beroenden och förändringar som påverkar försörjningsberedskapen. Försörjningsberedskapsorganisationen utvecklar identifieringen och analysen av den helhet som består av nationella och globala system, organisationsnätverk och leveranskedjor som är viktiga för Finland samt hanteringen av de risker som är förenade med dessa. Särskilda prioriteter är åtgärder för att säkerställa funktionen hos informations- och kommunikationssystemen, att trygga eltillförseln samt att trygga de logistiska tjänsterna och tillgången till alternativa leveranskällor.

Försörjningsberedskapsorganisationen främjar beredskapen hos de organisationer som är av avgörande betydelse för försörjningsberedskapen inför störningar som påverkar deras verksamhet (kontinuitetskontroll) samt främjar deras förmåga att identifiera sådana beroenden, risker och förändringar som är av avgörande betydelse för dess verksamhet. Försörjningsberedskapscentralen och den övriga försörjningsberedskapsorganisationen stöder verksamheten med hjälp av de verktyg som är nödvändiga med tanke på

dess funktion såsom utredningar, anvisningar och utbildning.

Försörjningsberedskapsorganisationen utvecklar avtalspraxis som syftar till att säkerställa kontinuiteten i verksamheten och främjar tillämpningen av sådan praxis i myndigheternas och näringslivets verksamhet.

Försörjningsberedskapscentralen utvecklar förfaranden för att säkerställa tillgången till material, produkter och komponenter samt funktioner som är av avgörande betydelse för försörjningsberedskapen.

Arbets- och näringsministeriet följer med och bedömer hur ägarstrukturer och förändringar i dem påverkar försörjningsberedskapen enligt de bemyndiganden som anges i lagstiftningen om utlänningars företagsköp. Försörjningsberedskapscentralen deltar i utvärderingen i egenskap av remissinstans.

En av hörnstenarna i den finländska försörjningsberedskapsverksamheten är nätverksbildning med aktörerna inom sektorn. Försörjningsberedskapscentralen svarar för upprätthållandet och utvecklandet av samarbetet också inom affärlivet som präglas av allt större internationalisering. Det fortlöpande samarbetet ska i första hand baseras på verksamhet som gagnar båda parterna, och också sådana handlingsmodeller för tryggnad av försörjningsberedskapen som även företag kan dra nytta av ska uttryckligen utvecklas.

Beroendeförhållanden mellan olika funktioner har en allt större betydelse för tryggnaden av den nationella försörjningsberedskapen. Internationella marknader och nätverksbildningen får likaså ökad betydelse för den nationella försörjningsberedskapen. Därför ska man i försörjningsberedskapsarbetet allt kraftigare satsa på samarbetet i nationella nätverk samt på insikten om internationella beroendeförhållanden och på utvecklandet av beredskapslösningar utifrån detta.

2.2 Regional och lokal beredskap

De myndigheter som ansvarar för försörjningsberedskapen upprätthåller och utvecklar det regionala och lokala samarbetet mellan myndigheter, företag, kommuner och organisationer och realtidskunskapen i syfte att trygga försörjningsberedskapen. Försörj-

ningsberedskapscentralen och den övriga försörjningsberedskapsorganisationen utvecklar i samarbete med regionförvaltningsmyndigheterna den regionala och lokala utbildnings- och övningsverksamheten. Tryggandet av kontinuiteten i kommunernas verksamhet gör det möjligt för sådana företag och organisationer som är av avgörande betydelse för försörjningsberedskapen att fungera i störnings-situationer och undantagsförhållanden.

Försörjningsberedskapsorganisationen utvecklar i samarbete med regionala och lokala aktörer de regionala beredskapsarrangemangen för distribution av el, bränsle, dricksvatten och livsmedel samt i fråga om informations- och kommunikationsnätverk.

De myndigheter och organisationer som har ansvaret för försörjningsberedskapen och räddningsverksamheten samt för social- och hälsovården utvecklar befolkningens förmåga att handla på eget initiativ i allvarliga störningssituationer och i undantagsförhållanden. Dessa stöder genom anvisningar och information befolkningens beredskap att lindra de omedelbara följderna av störnings-situationer samt befolkningens förmåga att anpassa sig till följderna av långvariga störningar och undantagsförhållanden.

2.3 Samarbetet med internationella aktörer

Utrikesförvaltningen upprätthåller sådant samarbete med EU, FN, Nato, OECD, de nordiska länderna och andra internationella aktörer av betydelse för landets försörjningsberedskap vilket stöder försörjningsberedskapen i Finland. Försörjningsberedskapscentralen deltar aktivt i internationella samsarbetsarrangemang och främjar näringslivsrepresentanters deltagande i dem. Försörjningsberedskapscentralen deltar aktivt i samsarbetsarrangemangen i internationella organisationer samt i samordningen av nationella försörjningsberedskapsåtgärder. Myndigheterna arbetar aktivt för att försörjningsberedskapsaspekten ska beaktas i Europeiska unionens beslutsfattande, lagstiftning och kontroll. Ministerierna utvecklar inom sina respektive förvaltningsområden arrangemang som baserar sig på försörjningsberedskapsavtal mellan staterna.

Graden av internationalitet har ökat hela tiden också i poolverksamheten och de produktions- och serviceorganisationer som har en inverkan på försörjningsberedskapen har allt oftare en global bakgrund och företagen leds ofta från utlandet. Därför är det mycket viktigt att den internationella företagsledningen förstår sig på försörjningsberedskapsarbetets natur och synergismen i det. En sådan internationell dialog har naturliga förutsättningar att fungera i poolerna.

3 Tryggande av den väsentliga infrastrukturen

3.1 Systemen för produktion, överföring och distribution av energi

Försörjningstryggheten i fråga om energi ska baseras på mångsidiga energikällor och bränslen, tillräcklig och distribuerad energi-produktion samt leveranssäkra överförings- och distributionssystem. Utgångspunkten i tryggandet av energiförsörjningen utgörs av fungerande energimarknader, en klar och långsiktig energipolitik som uppmuntrar till investeringar samt energieffektivitet.

För att försörjningsberedskapen ska förbättras höjs landets självförsörjningsrad i fråga om energi, särskilt elproduktionskapaciteten, genom samtliga energikällor och produktionsformer utnyttjas på ett hållbart sätt. Förädlingen av och distributionslogistiken för oljeprodukter som tillverkas av fossila och förnybara källor kvarhålls på en tillräcklig nivå i syfte att trygga landets energiförsörjning. Den ökande betydelsen av träbaserad energi beaktas vid beredskapen för upprätthållande av infrastrukturen och tillgången på tillräcklig avverkningsutrustning och transportfordon samt på arbetskraft.

För att behovet av el ska kunna tillgodoses under belastningstoppar upprätthålls tillräcklig inhemsk elproduktionskapacitet och ett funktionssäkert överförings- och distributionsnät för el. Dessutom utvecklas sätten att styra förbrukningen och flexibiliteten i förbrukningen. Den ökande produktionen av energi från förnybara energikällor beaktas i de lösningar som gäller reglerkrafts- och elsystem.

Med tanke på eventuella störningar i tillgången på importerad energi och för uppfyllandet av internationella avtalsförpliktelser håller Försörjningsberedskapscentralen importerat bränsle i statens säkerhetsupplag så att det i landet finns bränsle till förfogande i en mängd som motsvarar den genomsnittliga normalförbrukningen av importerat bränsle under fem månader. I dimensioneringen av mängden produkter i upplag beaktas användningen av oljeprodukter som reservbränsle för naturgas endast när det gäller samhällenas energiförsörjning.

De målnivåer som uppställts för statens säkerhetsupplag kan vid behov, och för en skälig tidsperiod, utan att försörjningsberedskapen äventyras underskridas med en mängd som motsvarar den genomsnittliga förbrukningen under högst två veckor. Denna del av säkerhetsupplagen kan vid behov för en kortare tid placeras i en annan EU-medlemsstat som är belägen inom Östersjöregionen. Var och en av bränsleimportörerna får ha högst 30 procent av det bränsle som omfattas av deras upplagringskyldighet utanför Finland men inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).

I syfte att trygga fjärrvärmeförsörjningen ska aktörerna inom sektorn i sina beredskapsplaner beakta att tillräckliga bränslelager finns i anslutning till produktionsanläggningar och att beredskap finns inför elavbrott med tanke på situationer med allvarliga störningar och undantagsförhållanden. Användningen av torv vid samproduktionen av el och värme ska tryggas. För att torvtillförseln ska kunna tryggas med tanke på de risker som är förenade med väderleksförhållandena är målet att det vid produktionsperiodens början i landet ska finnas torvlager som täcker behovet i cirka ett halvårs tid. För att trygga naturgasförsörjningen diversifieras de leveranskällor som är anslutna till överföringsnätet för natur- och biogas samt säkerställs att det skapas terminalkapacitet som är kopplad till överföringsnätet.

Staten ska ha antingen direkt bestämmanderätt över de centrala aktörerna eller genom lagstiftningen tryggade möjligheter att säkerställa funktionsdugligheten hos stamnätet för el och överföringsnätet för gas samt hos de parter som ålagts systemansvar för dessa, och

att styra deras verksamhet i undantagsförhållanden.

Arbets- och näringsministeriet styr vid behov genom regleringsåtgärder energiproduktionen och energiförbrukningen på ett sätt som är ändamålsenligt med tanke på försörjningsberedskapen och uppfyllandet av Finlands internationella avtalsförpliktelser.

3.2 Informations- och kommunikationssystem, -nät och -tjänster

Informations- och kommunikationssystem

Det allmänna målet är att de företag och organisationer som har en central roll med tanke på samhällets vitala funktioner i sin kontinuitetskontroll ska beakta de cyberhot som eventuellt riktas mot dem och upprätthålla nödvändig beredskap att skydda sig. Försörjningsberedskapscentralen och den övriga försörjningsberedskapsorganisationen stöder verksamheten genom utredningar, anvisningar och utbildning.

De ministerier som ansvarar för de livsviktiga funktionerna i samhället ska i samarbete med försörjningsberedskapsorganisationen identifiera de i sammanhanget mest väsentliga IKT-strukturerna och -tjänsterna, system för tekniskt underhåll och behövlig kompetens samt datareserverna. Vidare ska de risker som är förenade med dessa, systemens sårbarhet och internationella beroendeförhållanden samt konsekvenserna av dessa identifieras och bedömas.

Med tanke på tryggheten av funktionen, säkerheten och kontinuiteten hos i sammanhanget väsentliga informations- och kommunikationssystem samt tjänsterna i anslutning till dessa utarbetar myndigheterna och försörjningsberedskapsorganisationen enhetliga nationella kriterier för kontroll av överensstämmelse med kraven. De organisationer som har ansvaret för IKT-systemen inom den offentliga sektorn använder sig av dessa kriterier vid fastställandet av strukturen hos de system som är av avgörande betydelse för försörjningsberedskapen samt för organisationen, konkurrensutsättningen och utläggningen av tjänster. Försörjningsberedskapsorganisationen främjar tillämpningen av dem också inom den privata sektorn.

Det faktum att ett enskilt objekt lamslås eller drabbas av fel inom de informations- och kommunikationssystem som är av avgörande betydelse för försörjningsberedskapen får inte resultera i att hela systemet lamslås. Funktionen av de system och tillgången till de datareserver som är de mest väsentliga med tanke på försörjningsberedskapen ska tryggas också i sådana fall då internationella datakommunikationsförbindelser inte är i bruk eller allvarliga störningar förekommer i funktionen av dem. När datasystem planeras och byggs upp ska man på basis av riskanalys överväga huruvida de produktionssystem, det tekniska underhåll och den kompetens som stöder systemen ska kvarhållas i Finland i sin helhet eller till de väsentliga delarna, eller räcker det med att de kan återbördas till Finland genom arrangemang som planerats på förhand.

De datareserver som är av avgörande betydelse för försörjningsberedskapen ska finnas som dupletter i Finland. Information och funktioner som är av kritisk betydelse kan överföras till länder inom Europeiska unionen under förutsättning att deras lagenlighet, säkerhet och tillgången till dem har säkerställts. Försörjningsberedskapscentralen säkerställer att det genomförs utvärderingar av både nuvarande och nya system.

Masskommunikation

Den nationella beredskapen att förmedla nyheter på elektronisk väg och i tryck och annan information som riktas till medborgarna ska säkerställas på ett likvärdigt och geografiskt täckande sätt. Säkerheten hos programöverförings- och distributionsnätet för den elektroniska masskommunikationen i fråga om både det markbundna nätet och kabelnätet samt infrastrukturen för den grafiska kommunikationen ska upprätthållas på det sätt som den tekniska utvecklingen förutsätter.

Statsrådets kansli, inrikesministeriet, kommunikationsministeriet och försörjningsberedskapsorganisationen utvecklar samarbetet med medierna för att säkerställa de tekniska förutsättningarna för effektiv information och kommunikation i situationer med all-

varliga störningar och i undantagsförhållanden.

Myndigheternas informations-, varnings- och alarmsystem ska fungera under alla förhållanden och hålla en hög försörjningsberedskapsnivå. Genom försörjningsberedskapsåtgärder kan man främja utvecklingen av ett masskommunikationsnät som lämpar sig för sändning av myndighetsmeddelanden. Myndighetsinformationens tillräckliga täckning, särskilt när det gäller informationen om en hotande fara, ska säkerställas genom att beredskapen hos kommersiella radio- och tv-kanaler upprätthålls och främjas med hjälp av försörjningsberedskapsåtgärder. De som bedriver verksamhet i form av elektronisk kommunikation ska utveckla kommunikationen med tanke på störningssituationer och undantagsförhållanden genom att utnyttja de kanaler som är i allmänt bruk. Lösningarna ska säkerställa dubbelriktat informationsflöde mellan myndigheter, näringslivet, organisationer och befolkningen.

3.3 Tjänster inom finanssektorn

Myndigheterna och försörjningsberedskapsorganisationen fastställer vilka funktioner och system som är av avgörande betydelse för försörjningsberedskapen samt säkerställer att uppgifterna om dessa är à jour, så att ordnandet av finansieringen, betalningsförmedlingen och värdepappershandeln för hushållen, företagen och den offentliga sektorn tryggas effektivt och att förmågan att tillhandahålla finansierings- och försäkrings-tjänster upprätthålls.

Myndigheterna och försörjningsberedskapsorganisationen säkerställer att aktörerna i finansbranschen, när de organiserar sin affärsverksamhet, säkerställer att de system som behövs för upprätthållande av väsentliga funktioner fungerar samt att det finns tillgång till tillräckligt färsk uppgifter också i sådana fall då systemen finns utanför de nationella gränserna. Man ska särskilt sörja för de reservsystem som tryggar betalningsrörelsen mellan bankerna, clearing-, leverans- och förvaringsverksamheten inom värdepapperssektorn och utbetalningen av pensioner och andra periodiskt återkommande utbetalningar också i de situationer då klareringsfunktionen

i Finland eller utanför landets gränser inte är tillgänglig. Också funktionen av infrastrukturen för kortbetalningar och kortverifieringar ska säkerställas.

Myndigheterna och försörjningsberedskapsorganisationen arbetar aktivt för främjande av det internationella samarbetet kring och inflytandet över beredskapen inom finansbranschen på EU-nivån samt mellan myndigheterna i olika stater. Målet är att koppla beredskapen inom finansbranschen effektivt till tillsynen över branschen både i hemlandet och på EU-nivån. Inom försörjningsberedskapsorganisationen utvecklas samarbetet kring aktörernas beredskap, informationsutbyte och övningsverksamhet.

3.4 Transporter och logistik

Det huvudsakliga målet är en logistik som tillgodoser befolkningens och samhällets behov i fråga om försörjningsberedskap och som är i så hög grad störningsfri som möjligt. Försörjningsberedskapen i fråga om logistik grundar sig på ett existerande funktionssäkert transportsystem. Kontinuiteten i verksamheten säkerställs genom myndigheternas och aktörernas beredskapsåtgärder.

De infrastrukturer inom logistiken vars funktion ska säkras är transportmedel, hamnar, flygplatser, stationer för varu- och persontrafik, terminaler, lager samt informations- och säkerhetssystem. Aktörerna identifierar och bedömer vilka punkter som är de mest kritiska, de risker som är förenade med dessa och tryggar tillgången till dem och deras förmåga att återhämta sig i alla situationer. Beroendet av datakommunikations- och elsystem ska beaktas särskilt.

Vid beredskapen ligger tyngdpunkten på sjötransporter, inhemska transporter som är av avgörande betydelse för näringslivets och samhällets funktion och befolkningens utkomst samt stödet till det militära försvaret. De viktigaste varutransporter som ska tryggas är energi-, kemikalie- och livsmedelstransporterna. Nödvändiga posttjänster ska tryggas i hela landet.

I trafikpolitiken beaktas tryggheten av utrikeshandeln i situationer med allvarliga störningar och i undantagsförhållanden. För säkerställande av att marknaden fungerar och

för tryggheten av försörjningsberedskapen behövs transportkapacitet och kapacitet för underhåll av farleder inklusive isbrytning. Det som är viktigt med tanke på tryggheten av försörjningsberedskapen, utöver det att graden av inhemskt ursprung hos företagen och materien är tillräckligt hög, är att man dessutom sörjer för den finländska kompetensen på området.

Kommunikationsministeriet och försörjningsberedskapsorganisationen främjar tillsammans med transportörerna funktionsdugligheten hos transportsystemet, som är en förutsättning för pendlingstrafiken samt för befolkningens utkomst och säkerhet. Räddningsmyndigheterna upprättar intentions- och beredskapsavtal om transporterna med tanke på situationer med allvarliga störningar och undantagsförhållanden.

Kommunikationsministeriet, försvarsmakten och försörjningsberedskapsorganisationen fastställer behovet av sådana transporter som är nödvändiga ur försörjningsberedskapens synvinkel. Med tanke på behovet av vägtransporter i undantagsförhållanden och i sådana situationer med allvarliga störningar som kan jämföras med dem, säkerställs att det finns tillräckligt med transportmateriel och yrkeskunnig personal. Kommunikationsministeriet, arbets- och näringsministeriet och försörjningsberedskapsorganisationen bereder sig på att styra bränsleförsörjningen vid transporter som är av kritisk betydelse.

3.5 Vattenförsörjning

Vattenförsörjning av hög kvalitet är en nödvändighet för befolkningen och för en betydande del av näringslivet. Tillgången till vattenförsörjningstjänster tryggas för hushållen, samhällen och hälso- och sjukvårdens inrättningar liksom också för sådan produktion som har en avgörande betydelse för försörjningsberedskapen och som är beroende av vattentillförsel.

De ansvariga myndigheterna ser till att vattenresurserna används på ett hållbart sätt samt bereder sig på störningar och exceptionella väderleks- och vattenförhållanden. De vattentjänstverk som betjänar stora samhällen, centralsjukhus och sådan livsmedelsindustri som är beroende av vatten säkerstäl-

ler kontinuiteten i verksamheten samt tillgången till alternativa källor för vattenförsörjning.

Vattentjänstverken förbättrar sin driftssäkerhet och bereder sig på störningar i vattenförsörjningen. Kommunerna samordnar och utvecklar beredskapen och kontinuitetskontrollen i fråga om vattenförsörjning och annan samhällsteknik. Försörjningsberedskapsorganisationen samordnar beredskapen inom vattenförsörjningen med annan regional och lokal beredskap. Vattentjänstverken skapar i samarbete med sina energileverantörer samt leverantörer av anordningar och kemikalier ett reservsystem för hantering av långvariga störningar i distributionen.

Samarbetet mellan de olika aktörerna i vattenförsörjningskedjan förbättras i syfte att utveckla hanteringen av störningar.

3.6 Byggnad och underhåll av infrastruktur

Byggnad samt reparation och underhåll av den bebyggda miljön är nödvändigt med tanke på funktionen hos den infrastruktur som befolkningen, näringslivet och försvaret behöver.

Snabb tillgång till byggnadskapacitet säkerställs i situationer med allvarliga störningar i trafikinfrastrukturen, den kommunala infrastrukturen samt i energi- och tele nät. Försörjningsberedskapsorganisationen, räddningsverken och kommunerna utreder möjligheten att utveckla ett system med intentions- och beredskapsavtal för att säkerställa tillgången till sådan transportmateriel och sådana arbetsmaskiner som räddningsmyndigheterna behöver i situationer med allvarliga störningar.

Inom byggnadssektorn och industrin som tillverkar byggprodukter bereder man sig på att stöda försvarsmakten i en situation då det är aktuellt med höjning av beredskapen och i undantagsförhållanden. Avtalsparterna upprätthåller och utvecklar de intentions- och beredskapsavtal som ingåtts i detta syfte. De ansvariga myndigheterna gör upp planer och svarar för den administrativa beredskapen att snabbt genomföra sådana omfattande byggnadsprojekt som landets försvar kräver.

Man bör sörja för att konstruktionerna för översvämningsskydd är i gott skick och ständig beredskap för att undvika och förebygga översvämningsskador.

3.7 Avfallshanteringen i exceptionella situationer

Försörjningsberedskapen i fråga om hantering av sådant avfall som uppkommer i exceptionella situationer, såsom vid bekämpningen av olje- och kemikalieskador, i situationer som medför risk för strålning samt vid bekämpningen av sjukdomsepidemier, tryggas så att uppsamlingen, mellanlagringen och hanteringen av avfall som uppkommit efter det akuta avvärjningsskedet kan ordnas på tillbörligt sätt och att man till alla delar kan övergå till normal verksamhet.

4 Tryggande av produktion och service av väsentlig betydelse

4.1 Livsmedelsförsörjningen

Mångsidigheten hos och den tillräckliga omfattningen av inhemsk primärproduktion liksom också den inhemska livsmedelsindustrins ställning som bearbetade av råvaror tryggas. Försörjningsberedskapsorganisationen stöder funktionen av livsmedelslogistiken och handeln när det gäller distributionen av inhemska och importerade livsmedel. Statsrådet utövar inflytande över Europeiska unionens jordbrukspolitik så att en från försörjningsberedskapssynpunkt tillräcklig inhemsk primärproduktion kan tryggas genom den gemensamma jordbrukspolitiken och de nationella åtgärderna.

I statens säkerhetsupplag lagras spannmål för att säkerställa inhemskt utbud med tanke på normala förhållanden, situationer med allvarliga störningar och undantagsförhållanden, så att den mängd som står till förfogande i landet motsvarar den genomsnittliga förbrukningen som människoföda under sex månader. Dessutom upplagras certifierade frön, proteingrödor och andra nödvändiga varor för att säkra primärproduktionen.

Kommunerna tryggar kontinuiteten i de måltidstjänster som de ansvarar för i situationer med allvarliga störningar och i undan-

tagsförhållanden. Producenter av viktiga måltidstjänster utvecklar sin kontinuitetskontroll med stöd av försörjningsberedskapsorganisationen.

Jord- och skogbruksministeriet bereder sig på att i samarbete med arbets- och näringsministeriet på ett ändamålsenligt sätt styra användningen av resurser samt produktionen av och utbudet på livsmedel i situationer med allvarliga störningar och vid undantagsförhållanden.

4.2 Hälsovård och basservice

En prestationsduglig och anpassningsbar social- och hälsovård är en viktig förutsättning för befolkningens funktionsförmåga och välbefinnande och för kontinuiteten i ekonomin samt för landets försvar.

De offentliga och privata aktörerna inom hälsovården samarbetar för att säkerställa och utveckla åtgärder som tryggar tillgången på livsviktiga mediciner, blodprodukter och underhållstjänster för medicinsk utrustning samt på produkter och utrustning för social- och hälsovården. Social- och hälsovårdsministeriet utvecklar i samarbete med försörjningsberedskapsorganisationen säkerhetsupplagringen av de viktigaste medicinerna och hälsovårdsartiklarna med tanke på störningssituationer, smittosamma sjukdomar och undantagsförhållanden. I detta syfte föreslår social- och hälsovårdsministeriet en utvärdering av ändamålsenligheten med systemet för obligatorisk upplagring och säkerhetsupplagring av mediciner. I samband med beredskapen inom hälsovården beaktas också biologiska, kemiska och radiologiska hot.

De aktörer som har ansvaret för social- och hälsovårdens servicesystem säkerställer genom sina egna åtgärder och vid behov genom avtalsarrangemang kontinuiteten i och anpassningsförmågan hos det servicesystem och de stödfunktioner som är av avgörande betydelse för försörjningsberedskapen.

Social- och hälsovårdens nationellt viktiga dataresurser och de system som styr deras funktion ska finnas på sådana servrar som finns inom Finland. Social- och hälsovårdsministeriet meddelar med försörjningsberedskapsorganisationens stöd anvisningar som kan användas som grund för utveckling av

social- och hälsovårdens kontinuitetsplanering på nationellt enhetlig basis.

Vid hälsovårdssystemets serviceproduktion och den materiella beredskapen beaktas det faktum att försvarsmakten stöder sig på den offentliga hälso- och sjukvården. Social- och hälsovårdsmyndigheterna och försvarsmakten utvecklar samarbetet i syfte att effektivisera utnyttjandet av resurser på alla nivåer av förvaltningen.

Social- och hälsovårdsmyndigheterna främjar det internationella samarbetet på beredskapsområdet i Världshälsoorganisationen WHO, Europeiska unionen och Nato samt mellan de nordiska länderna.

4.3 Industrin

Den i Finland verksamma industrins förutsättningar och kapacitet att i situationer med störningar och i undantagsförhållanden leverera produkter, produktionsinsatser och tjänster som är avgörande betydelse för försörjningsberedskapen utvecklas. Försörjningsberedskapsorganisationen säkerställer för sin del åtgärder som tryggar tillgången på material och reservdelar som är av väsentlig betydelse för industrin.

Bevarandet av tillräcklig kompetens i fråga om produktionsautomatik och processunderhållstjänster i Finland stöds genom samarbete mellan myndigheter, företag, försörjningsberedskapsorganisationen och forskningsinstitut.

Staten främjar inom olika politikområden och genom samtliga ministeriers åtgärder bevarandet av sådan industri, forskning, planering och produktutveckling som är av avgörande betydelse för försörjningsberedskapen i Finland. Från försörjningsberedskapssynpunkt är det viktigt att Finlands beroende av utländska energikällor minskas. I detta syfte främjas utvecklingen av infrastrukturerna och kompetensen inom industrin i fråga om bioekonomi samt produktionen av drivmedel som baserar sig på inhemska råvaror.

Exportindustrins verksamhetsbetingelser främjas genom att man säkerställer kontinuiteten i samhällets basfunktioner och stöder den företags- och sektorspecifika beredskapen. Utöver de finländska exportföretagen främjas kontinuitetsplaneringen också hos

sådana globala företags filialer i Finland som är av avgörande betydelse för försörjningsberedskapen.

4.4 Produktion och tjänster som stöder det militära försvaret

Försvarsmaktens prestationsförmåga kan bäst upprätthållas under sådana förhållanden då hela samhällets försörjningsberedskap har tryggats samt då kompetensen, tekniken och ekonomin är internationellt sett konkurrenskraftiga.

De områden som är kritiska med tanke på den militära försörjningsberedskapen är spaning, övervakning, ledning och stödet till målbestämning samt inflytande. Försvarsförvaltningen säkerställer att tillräcklig kompetens, teknik och produktion som behövs för dessa samt sådan integrations-, service-, underhålls- och skadereparationsberedskap under krisförhållanden som tillhandahålls längs logistikedjan stannar i landet. Försvarsmakten utvecklar kompetensen och tekniken i anknytning till sådan datasäkerhet och kryptering som är av avgörande betydelse för den militära försörjningsberedskapen i enlighet med strategin för cybersäkerheten. Försörjningsberedskapsorganisationen stöder och främjar detta arbete.

Staten upprätthåller och stöder, genom behövliga åtgärder, sådan försvarsindustri som är av avgörande betydelse och kompetensen inom den samt sådan serviceproduktion som har anknytning till centrala nationella säkerhetsfördelar. Försvarsförvaltningen upprätthåller i samarbete med Försörjningsberedskapscentralen produktionskapaciteten för de viktigaste förbruksmaterialen under krigstid, såsom krutet för artilleriet och ammunitionen, samt nödvändiga säkerhetsupplag som stöder landets försvar.

Försvarsförvaltningen utvecklar genom partnerskapsarrangemang kontrollen av livslängden hos sådant försvarsmaterial och sådana försvarssystem som är av avgörande betydelse.

Försvarsförvaltningen främjar det nordiska samarbetet särskilt kring ammunitionslogistiken och produktionen av ammunition samt vid underhållet och lagringen av försvarsmaterial.

Finland deltar i internationella samarbetsprojekt med de viktigaste aktörerna, t.ex. Europeiska försvarsbyrån, NORDEFCO, och Nato. Försvarsförvaltningen utvecklar bi- och multilaterala beredskapsarrangemang för att möjliggöra gemensam utveckling, fördelning och användning av den militära prestationsförmågan. Försvarsförvaltningen främjar i samarbete med arbets- och näringsministeriet Europeiska unionens försörjningsberedskapsarrangemang i syfte att förbättra funktionen hos marknaden för försvarsmateriel.

5 Utveckling av försörjningsberedskapsarbetet

Försörjningsberedskapsarbetet och det samarbete mellan den offentliga sektorn och den privata sektorn som främjar försörjningsberedskapsarbetet är viktiga funktioner i medborgarsamhället, men de är trots allt relativt dåligt kända. Försörjningsberedskapscentralen ska fästa särskild vikt vid ökning av medvetenheten om försörjningsberedskapsarbetet samt ökning av kännedomen om verksamheten och dess utgångspunkter.

Försörjningsberedskapscentralen är en myndighet vars verksamhetsprinciper bestäms i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. På grund av försörjningsberedskapsarbetets natur kan antalet motiverade undantag vara större än hos andra organisationer, men huvudregeln är att verksamheten och handlingssätten är offentliga.

Allt större uppmärksamhet har fästs vid de konsekvenser som den offentliga maktens ekonomiska verksamhet har för konkurrensen. Försörjningsberedskapscentralen förväntas organisera sin verksamhet på ett sätt som inte äventyrar konkurrensneutraliteten mellan ekonomiska aktörer, om det inte finns några vägande skäl, som har att göra med landets försvar och den nationella säkerheten, för att handla annorlunda. Försörjningsberedskapscentralen ska inte heller i egenskap av myndighet verka som näringsidkare eller ta stora ekonomiska risker, om detta inte är nödvändigt med tanke på dess uppgifter.

Beredskapskapaciteten och krisberedskapen hos de aktörer inom den privata sektorn som har en avgörande betydelse för försörjningsberedskapen byggs upp under normala

förhållanden. Viktiga metoder är en systematisk kontroll över säkerheten hos företag samt planering av kontinuiteten i affärsverksamheten. Försörjningsberedskapscentralen och den övriga försörjningsberedskapsorganisationen främjar användningen metoder för kontinuitetskontroll vid sådana företag som har en avgörande betydelse för försörjningsberedskapen.

Helsingfors den 5 december 2013

6 Anpassning av säkerhetsupplagen

Statens säkerhetsupplag ska anpassas till de mängder som anges i detta beslut före den 31 december 2016.

_____

Detta beslut träder i kraft den 5 december 2013.

Arbetsminister *Lauri Ihalainen*

Handelsråd Tomi Lounema